

A nagy hideg ugyan nem kedvez a járványok terjedésének, viszont a szervezet lehűlése elősegítheti a fertőző baktériumok, vírusok szervezetünkre gyakorolt negatív hatását. Az extrém hideg szempontjából különösen nagy kockázatnak vannak kitéve az idősek, a csecsemők, a kisgyermek, a tinédzser, a krónikus betegségben szenvedők, a fizikálisan vagy mentálisan, illetve szociálisan hátrányos helyzetűek és a hajléktalanok egyaránt.

A hidegnek az egészségre közvetlen és közvetett hatása is van. Közvetlen hatás lehet a kihűlés, a fagyási sérülés, illetve a megfagyás.

A hideg hatására beindul a szervezet védekező reflexe, melynek következtében éresszehúzódás, érszűkület alakul ki a hidegnek kitétt területeken.

A védekező mechanizmus a későbbiekben azonban káros következményekkel is járhat, hiszen a tartós érszűkület következtében sérül az adott terület oxigén- és tápanyagellátása.

Hogyan enyhítsük a hideg időjárás hatásait?

A hideg idő, a rendkívüli hideg, extrém hideg időjárás ellen nem csak a szabad levegőn, hanem a belső térben is védekezni kell, amennyiben annak hőmérséklete tartósan 15 fok alatt van, az hozzájárul az emberi szervezet kihűléséhez.

Hideg elleni védekezés, hasznos tanácsok:

- folyamatosan figyeljük a meteorológiai előrejelzéseket;
- az időjárásnak megfelelő ruházatot vegyünk fel, rétegesen öltözködjünk;
- különösen figyeljünk a végtagok, valamint az arc, az orr és a fül védelmére (sapka, sál, kesztyű);
- ne feledkezzünk el a bőrápolásról sem;
- a nagy hidegben a légúti fertőzések száma megszorodik, védekezzünk ellene, aki náthás, köhög lehetőleg kerülje a zsúfolt közösségi tereket, használjon zsebkendőt, ha köhög, tüszent;
- a megfelelő öltözködés mellett fontos a megfelelő táplálkozás, a szervezet melegítésére elhasznált kalória pótlása;
- az optimális kalória bevitel mellett, nagyon hasznos a meleg tartalmas ételek, és folyadékok fogyasztása, ezzel együtt figyeljünk a vitamin, különösen a C vitamin pótlására is, és fogyasszunk nyers gyümölcsöket, zöldségeket (pl.: alma, citrusfélék, káposzta);
- az utak havasak, jegesek, csúszósak lehetnek, emiatt körültekintően és fokozott óvatossággal közlekedjünk, mind gyalogosan, mind gépjárművel;

- figyeljünk a fagyás jeleire: ha nem érezzük a kéz- vagy lábujjainkat, fülcimpánkat, orrhegyünket, illetve ha ezek fehérré válnak;
- ha felfedezzük a fagyás tüneteit azonnal kérjünk orvosi segítséget;
- figyeljünk a kihűlés jeleire: hidegrázás, memóriavesztés, tájékozódási zavar, összefüggéstelenség, egybefolyó beszéd, álmoság és látható kimerültség;
- ha felfedezzük a kihűlés jeleit, vigyük az áldozatot meleg helyre, a nedves ruhát távolítsuk el róla, először a test közepét melegítsük fel és adjunk meleg, nem alkoholos italt, mihamarabb kérjünk orvosi segítséget, különösen, ha az áldozat nincs az öntudatánál;
- hagyományos tüzelőberendezés (pl. kályha, kandalló) használata esetén fokozottan figyeljünk az égéstermék megfelelő elvezetésére (nagyon hasznos szén-monoxid érzékelő műszer alkalmazása);
- az éjszakai komfortot ne a fűtés teljesítményének növelésével, hanem a hálóruga és a takaró megfelelő választásával teremtsük meg;
- figyeljünk nem csak a szabadban, hanem a fűtetlen lakásban tartózkodókra is.

Segítsünk magunkon és másokon is!

A hideggel összefüggő betegségek és panaszok:

Hideg hatására súlyosbodó kórképek vagy bekövetkező betegségek	Hideggel kapcsolatos tünetek és panaszok
Légzőszervi megbetegedések súlyosbodása <ul style="list-style-type: none"> • asztma • krónikus alsó légúti megbetegedések • orrfolyás 	Légzőszervi tünetek <ul style="list-style-type: none"> • fokozott váladéktermelés • légszomj • köhögés • fulladás
Szív-érrendszeri megbetegedések súlyosbodása <ul style="list-style-type: none"> • koszorúsér betegség • szívinfarktus • agyér betegségek 	Szív-érrendszeri panaszok <ul style="list-style-type: none"> • mellkasi szorító fájdalom • szívritmus zavar • légszomj
Perifériás érbetegségek <ul style="list-style-type: none"> • Raynaud tünetegyüttes (az ujjak vérellátási problémája) • kéz- és kar vibrációs tünetegyüttes 	Perifériás keringési tünetek <ul style="list-style-type: none"> • végtagok, fedetlen testrészek (orr, fül) elszíneződése: fehér, kék, piros szín • bizsergés • zsibbadás • fájdalom
Bőrgyógyászati problémák <ul style="list-style-type: none"> • hideg okozta csalánkiütés • viszketés • pikkelysömör fellángolása • allergiás jellegű bőrkiütés (viszkető, száraz bőr) 	Bőrtünetek <ul style="list-style-type: none"> • viszketés • kiütések • duzzadás • halvány bőr • vörösödés • folyadékgyülem
Hideggel kapcsolatos sérülések, balesetek <ul style="list-style-type: none"> • fagyásos sérülések • fagyás következtében végtagelhalás • kihűlés • elcsúszás, elesés 	

(Forrás: Mäkinen Hassi 2009)

A tanácsok betartása esetén – egyéni érzékenységtől, adottságoktól függően – is felléphetnek kellemetlen tünetek, de kellő odafigyeléssel megelőzhetőek, vagy csökkenthetőek a hideg időjárás okozta kockázatok.

Fontosabb telefonszámok:
Általános segélyhívó 112
Mentők 104

További hasznos információk találhatóak a www.antsz.hu honlapon.
 Forrás: ÁNTSZ OTH

Somogy Megyei Kormányhivatal
Népegészségügyi Főosztály

2016.

Tanácsok hideg időjárás esetére

